

<== 5.Sınıf Konularına geri dön

Ortaokul 5.SINIF ==> 6. ÜNİTE: İnsan ve Çevre ==> Biyoçeşitlilik

Kazanımlar

F.5.6.1. Biyoçeşitlilik

Önerilen Süre: 6 ders saati

Konu / Kavramlar: Biyoçeşitlilik, doğal yaşam, nesli tükenen canlılar

F.5.6.1.1. Biyoçeşitliliğin doğal yaşam için önemini sorgular.

Ülkemizde ve Dünya,da nesli tükenen veya tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan bitki ve hayvanlara örnekler verir.

F.5.6.1.2. Biyoçeşitliliği tehdit eden faktörleri, araştırma verilerine dayalı olarak tartışır.

KONU: Biyoçeşitlilik

Biyoçeşitlilik

Bir bölgede yaşayan canlı türlerinin sayı ve çeşitçe zenginliğine **biyoçeşitlilik** (biyolojik çeşitlilik) denir.

A- Biyoçeşitliliğin önemi nedir

- Biyoçeşitlilik ekosistemin işleyişini kolaylaştırır.
- Biyoçeşitlilik doğal zenginliktir.
- Biyoçeşitliliğin fazla olması tarım ve sanayi alanında katkı sağlar.
- Biyoçeşitlilik doğa turizmini katkı sağlar.
- Biyolojik çeşitlilik ile ekosistemler dengede kalır.
- Biyoçeşitlilik sağlığımızı destekler.
- Ülkemiz biyoçeşitlilik yönünden zengindir.

B- Biyoçeşitliliğe etki eden faktörler

- İklim**
Bitki ve hayvanlar her iklimde yaşayamaz.
- Yeryüzü şekilleri**
Arazide dağ, ova, vadi gibi yeryüzü şekilleri biyolojik çeşitliliğe neden olur.
- Coğrafi konum**
Bulunan yerin dünya üzerindeki coğrafi konumu da önemlidir.
- Toprağın yapısı**
Toprakta bulunan mineraller biyolojik çeşitliliği etkiler.

C- Biyoçeşitliliğin etkilediği alanlar

- Tarım**
Beslenme sorunları çözülür, farklı ürünler elde edilir.
- Tıp ve eczacılık**
Bitkisel ürünler ile yeni ilaçlar üretilir.
- Ormancılık**
Kağıt, kauçuk, kereste üretimi sağlanır.
- Balıkçılık**
Denizlerde elde edeceğimiz ürünler besin olarak tüketilir.
- Hayvancılık**
Et, süt ve hayvansal ürünlerin elde edilmesini sağlar.
- Endüstri**
Çeşitli sanayi ürünlerinin elde edilmesi için gerekli ham madde ihtiyacını sağlar

D-Biyoçeşitliliği tehdit eden faktörler

1. Aşırı nüfus artışı
2. Çevre kirliliği
3. Çayır, mera ve otlak alanların aşırı otlatılması.
4. Erozyonla toprağın yok olması
5. Tarımda zirai ilaç kullanımı
6. Sulak alanların kurutulması
7. Doğal afetler
8. Ormanların tahrip edilmesi
9. Orman yangınları
0. Küresel ısınma sonucu oluşan iklim değişikliği
1. Kaçak ve aşırı avlanma
2. Turizm faaliyetlerinin artması
3. Ev ve sanayi atıkları
4. Maden ocaklarının doğayı tahrip etmesi
5. Nükleer patlamalar
6. Asit yağmurları
7. GDO (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) biyoçeşitliliği tehdit etmektedir.

Not: Canlıların nesillerinin tükenmesi biyolojik çeşitliliğin azalmasına neden olur.

E-Ülkemizde ve Dünya’da nesli tükenen ya da tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olan canlılar

Nesli Tükenen Canlılar

Doğal afetler, çeşitli insan faaliyetleri, salgın hastalıklar, iklim değişikliği ve bazı çevresel sorunlar sonucu nesli tamamen yok olan canlılardır.

Nesli tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan canlılar sayıca azalmış fakat yok olmamıştır.

1.Ülkemizde nesli **tükenmekte** olan hayvanlar

Kelaynak
Akdeniz fokü
Yaban kedisi
Ceylan
Sülün
Kareta kareta (Deniz kaplumbağası)
Yaban koyunu
Alageyik
Bozayı

Tepeli pelikan

Karetta kareta

Kelaynak

2.Ülkemizde nesli **tükenmiş** olan hayvanlar

Asya aslanı

Asya fili

Anadolu parsı

Kunduz

Anadolu leoparı
Mersin balığı
Yakalı toy kuşu
Kafkas öküzü
Yılanboyun
Orman horozu

Anadolu Parsı

3.Ülkemizde nesli **tükenmekte** olan bitkiler

Kardelen
Sıklamen
Göl soğanı
Ters lale
Orkide
Salep
Nergis
Çiğdem
Süsen
Kar çiçeği

4.Dünyada nesli **tükenmekte** olan hayvanlar

Panda (Bambu ayısı),
Kutup ayısı
Penguen
Kısa gagalı yunus

5.Dünyada nesli tükenen hayvanlar

Dinozor
Moa
Mamut
Dodo kuşu
Tazmanya kaplanı
Tazmanya kurdu
Hazar kaplanı (Pers kaplanı)
Çizgili sırtlan
Pirene yaban keçisi

Dodo Kuşu

Not: Ülkemizde nesli tükenen hayvanların bir kısmı dünyada nesli devam etmektedir.
Kunduzun ülkemizde nesli tükenmiştir, fakat dünyada devam etmektedir.

F-Ülkemizin biyoçeşitliliği

Bitkiler

Acur
Çitlenbik
İğde
Göleviz
Ahlat (yaban armudu)
Alıç
Delice

İdris
Ergen
Melengiç
Muşmula (döngel)
Hünnap
Taflan
Kocayemiş
Yaban mersini
Üvez
Yonca
Mürdümük

Hayvanlar

Van kedisi
Ankara kedisi
Denizli horozu
Ankara tavşanı
Kangal köpeği
Türk tazısı

Ülkemiz endemik tür bakımından çok zengindir.

Ülkemizde 500’den fazla özel yaşam alanı vardır.

10.000’den fazla bitki, 400’den fazla kuş, 500’den fazla balık, 100.000’den fazla omurgasız hayvan bulunmaktadır.

Biyçeşitlilik Konu Anlatımı PDF İndir

[5.6.1 Biyçeşitlilik Konu Anlatımı.pdf](#)

Diğer Konular

[5.Sınıf Biyçeşitlilik Test](#)

[5.Sınıf Biyçeşitlilik Doğru Yanlış Soruları-1](#)

[5.Sınıf Biyçeşitlilik Doğru Yanlış Soruları-2](#)

[5.Sınıf Biyçeşitlilik Çalışma Kağıdı](#)

[Endemik Nedir](#)

[Biyçeşitliliği Tehdit Eden Faktörler Nelerdir](#)